

มหกรรมสมุนไพรมหาแห่งชาติ ๑๓

๓๑ สิงหาคม-๔ กันยายน พ.ศ.๒๕๕๙ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข และโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จัดงาน “มหกรรมสมุนไพรมหาแห่งชาติ” ครั้งที่ ๑๓ ที่ฮอลล์ ๖-๗-๘ อิมแพ็ค เมืองทองธานี

ถ้าคนไทยเข้าใจเรื่องภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมและพัฒนาเรื่องสมุนไพรมหาให้ครบวงจร จะหายจนทั้งประเทศ (กรุณา กลับไปอ่าน “คุยกับผู้อ่าน” ในหมอบชาวบ้าน ฉบับที่ ๔๔๗ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๙)

ความรู้ที่มาก ๒ กระแสคือ

หนึ่ง จากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

สอง จากวิถีวัฒนธรรม ที่เรียกว่าภูมิปัญญา หรือ ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ความรู้จากวิถีวัฒนธรรมเกิดก่อนความรู้จากกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพราะในวิถีชีวิตมนุษย์ต้องดิ้นรนที่จะมีชีวิต อยู่รอดให้ได้ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมต่างๆ ไม่ว่าจะบนบกในน้ำ ริมทะเล ขั้วโลก ทะเลทราย

ในการที่จะมีชีวิตรอดได้จะต้องเรียนรู้จากการสังเกตธรรมชาติแวดล้อม ว่าอะไรกินได้ อะไรกินไม่ได้ อยู่อย่างไรดี อยู่อย่างไรไม่ดี มีอันตรายอะไร ถ้าไม่สังเกตเรียนรู้ไม่ดีก็จะล้มตายไป เพราะฉะนั้นมนุษย์ทุกกลุ่มทุกเผ่าพันธุ์ที่มีชีวิตรอดมาได้จึงจะ ผ่านการเลือกสรร กลั่นกรอง ส่งต่อความรู้ที่เหมาะสมกับการอยู่รอดและอยู่ได้ดีของกลุ่มในสภาพแวดล้อมนั้นๆ ที่แตกต่างกันไปใน สถานที่ต่างๆ นี่แหละที่เรียกว่าภูมิปัญญา หรือภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

ภูมิ แปลว่า แผ่นดิน

ภูมิปัญญา หมายถึง ปัญญาที่ติดแผ่นดิน เพราะวัฒนธรรมสัมพันธ์อยู่กับแผ่นดิน หรือสิ่งแวดล้อมแต่ละแห่งๆ ซึ่งไม่เหมือนกัน

พืชพรรณที่ขึ้นในแต่ละแห่งๆ ก็แตกต่างกัน พืชขึ้นที่ไหนก็เหมาะกับที่นั้น จึงขึ้นที่นั่น มนุษย์ที่นั่นก็ต้องใช้พืชผักพันธุ์ไม้ ต่างๆ เฉพาะที่มาเป็นประโยชน์ทางอาหารและสุขภาพ ถ้าคนไทยต้องไปพึ่งพิงสิ่งที่อยู่ไกลตัวชีวิตคงจะลำบาก

วิถีชีวิตร่วมกันที่สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อมหนึ่งๆ คือ วัฒนธรรม

จึงครอบคลุมเรื่องอาหาร ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี การทำมาหากิน หรือเศรษฐกิจ เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล

ความสมดุล คือ ความยั่งยืน

ฉะนั้น จึงกล่าวว่าถ้าคนไทยเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมไทยและสมุนไพรมหาไทย จะเกิดการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลและยั่งยืน

ประเวศ วะสี